

LEJONMAN, --mån, m. 2. Man på ett lejon.

LEJONMOD, n. sing. (fig.) Hjeltemod.

LEJONORDEN, m. sing. En bäjersk riddarorden.

LEJONRAM, m. 2. Ett lejons framben.

LEJONRIDDARE, m. 5. Medlem af en tysk riddarförening under medeltiden, hvars ändamål var att hindra fejder och inbördes strid.

LEJONSVANS, m. 2. 1) Svans af ett lejon, — 2) (bot.) Se *Bondssla*.

LEJONTAND, f. 3. pl. — *tänder*. 1) Tand af ett lejon. — 2) (bot.) Gul vårblomma, med ihålig, trind stängel, utan blad, allmän vid vägar. *Leontodon Taraxacum*. Kallas äfv Maskros, Kavajlersparoll, Smörblomster, Munkhufvud, Skallnacke, Äggblomster, Mjölktistel, Hajtand.

LEJST, m. sing. (veter.) Böld vid karleden på hästar.

LEK, m. 2. 1) (i fornspråket) a) Kroppsel- eller vapenöfning för nöje och till förvärfvande af de färdigheter, som ansågos tillhöra en fribo- ren man och kämpe. Deraf *Bardalek*, Svärdslek, *Kämpalek*, *Täflingslek*, m. fl. — b) Snilleöfning för nöje, sällskapligt tidsfördrif. *Skaldskap, musik, dans och spel räknades fordom till l-ar*. — Bildar sammansättningarna *Vitterlek*, *Ordek*.

— c) Benämning på de nöjen och tidsfördrif, som vid offerfester, högtider och gästbud anställdes. Deraf *Jullek*. — 2) (nu) a) Benämning på vissa i det sällskapliga umgänget, isynnerhet på landet, ännu brukliga nöjen och tidsfördrif, kallade *Folklekar*, *Sällskapslekar*, och hvilka till en del äro lemningar af de fordna *Offer- och Jullekarna*.

Göra l-ar, roa sig med dylika tidsfördrif. (Talesätt) *Det går som en l.*, ganska lätt. (Fig.) *Börja l-en*, börja ett företag, ett förbehafvande. *Gifva sig med i l-en*, inlåta sig i ensak. *Hålla ut med l-en*, ihärdigt fortsätta något, hvori man inlåtit sig. *Det blir en ful l.*, kommer att slutas illa. *Få se, huru den l-en lyktas*, hvad ända den saken tar. *Sluta, medan l-en är bäst*, innan man blir ledesn, mått på nöjet, njutningen. (Ordspr.) *Den, som ger sig i l., måste l. tåla*, då man inlåter sig i ett företag eller förbehafvande, får man bära följderna deraf. — Bildar en mängd sammansättningar, såsom *Härmléken*, *Gissleken*, m. fl. — b) Tidsfördrif, hvarmed barn roa sig, då de efterhärma lifvets allvarsamma sysselsättningar eller de äldres nöjen. *Barnens l-ar*. — Har sammansättningen *Barnlek*. — c) Se *Kägellek*, *Kortlek*. — 3) (fig.) a) Skämt, narri, ras.

Göra något på l. *Det var bara l.*, *icke allvar*. — b) Ganska lätt sak. *Det är för honom en l.* — 4) Säges om fiskars och vissa fåglars samlung vid parningstiden. Betyder äfv. sjelfva stället, der de äro samlade. Deraf sammansättningar *Fisk-*, *Braxen-*, *Orr-*, *Tjäderlek*, m. fl.

— *Ss. L-dag, -stund, -timme*.

LEKA, v. n. o. a. 2. 1) Roa sig med lek. *Barnen l.* (I fråga om folk- och sällskapslekar säges: *Göra lekar*.) *L. en rolig l.* *L. blindbock, kurra gömma, gåsleken*. *L. jul*, roa sig med jullekar. *L. bört*, med lek och tidsfördrif förspilla. *L. med*, roa sig med ell. åt, gyckla, drifva gäck med, t. ex.: *L. med sin docka, med sina syskon; ha något att l. med*, att roa sig med; *akta dig att l. med honom, han är ej att l. med*, tål ej narri; *det är icke att l. med*, är farligt, fordrar mycken försigtighet. *L. med ord, med löften*, lofva, utan afsigt att hålla. — 2) (om fiskar och vissa slags fåglar) Para sig.

Fisken, orren, tjädern l-er. — 3) (fig.) Förefalla som en lek. *Allt l-er för honom*, roar honom, väcker hans åtrå. *Det l-er honom i hägen*, tänder hans begär. *Hans håg l-er derpå*, han åtrår det lifligt. — 4) Röra sig hastigt och oafbrutet fram och åter med en dallrande rörelse. *Vattnet l-er på brädden*. *Månkenet l-er i vattnet*. *Solen l-er på väggen*.

LEKA, f. 1. 1) Liten pjes, som qvickt rör sig af och an, t. ex. en *Väderleka* eller det röda klädet på en fiskkrok. — 2) (jäg.) Jernögla på hundkoppel och ankgrimmor, rörlig omkring en axel med hufvud.

LEKAMEN, lekämänn, m. sing. indef. (I gamla språket *Likamr.* af *Lik*, kött, kropp, och *Hamur*, skapnad, form, gestalt.) En människas kropp. Nyttjas numera nästan endast i det kyrkliga språket. *Christi l.*

LEKAMLIG, lekämligg, a. 2. Kroppslig. Brukas i kyrklig stil. *I l. måtto*, kroppsligen. — *Lekamligen*, adv.

LEKANDE, n. 4. Tidsfördrif, då man leker.

LEKARE, m. 3. 1) (i äldre språket) Musikant. — 2) (skepp.) Se *Hvirfvelhake*. — 3) Se *Kägla*, 4.

LEKAREBANA, f. 1. Se *Kägelbana*, 2.

LEKATT, lekatt ell. lékatt, c. 1. (nat. hist.) En art *Vessla*, rödgul på ryggen och hvit under buken om sommaren. *Mustela Erminea*. Jfr *Hermelin*.

LEKBOLL, m. 2. Egentl.: boll, som begagnas vid bollkastning. Brukas numera endast fig. om den, som är ett föremål för en annans nycker. Säges äfv. i samma mening om sak. *Vara en l. för någons nycker, lyckans l.* *En l. för vind och våg*. — *Syn.* *Kastboll*.

LEKBRODER, m. 3. pl. — *bröder*. Gosse, med hvilken en annan ofta leker. I motsvarande mening säges äfv. *Leksyster*.

LEKDOCKA, f. 1. 1) Docka till leksak för små flickor. — 2) (fig. fam.) Qvinna, flicka, som endast tänker på att roa sig, eller endast tjenar till en persons nöje. — *Syn.* *Rodocka*.

LEKDON, n. 5. Se *Leksak*.

LEKFULL, a. 2. Som gerna leker, rasar.

LEKKAMRAT, m. 3. En, som deltagar i en annans lekar.

LEKMAN, m. 3. pl. — *män*. (af lat. *Laiicus*) Person, som icke tillhör det andliga ståndet.

LEKPLATS, m. 3. Ställe, der man fordom anställde lekar (bem. 1, a).

LEKSAK, f. 3. 1) Hvad som tjenar barn att leka med. — 2) (fig. fam.) a) Barnslig, dåraktig förlustelse, hvarmed en äldre person gerna roar sig. *Att lägga patience är hennes l.* — b) Någonting, som lätt låter sig göra. *Det är för honom en l. att diktera två bref på en gång*.

LEKSTÄLLE, n. 4. 1) Ställe, der barn bruka leka. — 2) Ställe, der fisk eller fågel vanligtvis leker.

LEKSYSTER, f. 2. pl. — *sysstrar*. Se *Lekbroder*.

LEKT (läckt), se *Läkt*.

LEKTID, m. 3. 1) Tid, bestämd för barn att leka på. — 2) Tid på året, då fisk eller fågel plägar leka.

LEKTION, lächt Schön, f. 3. (lat. *Lectio*) 1) Undervisning, som betalas timvis. *Gifva l-n*. *Taga l-er af någon i rita*. — 2) (fig.) Tillrättavision, lexa. — 3) Läsart. — *Ss. L-stimme*. [Lectio.]

LEKTIONSBJLJETT, lächt Schönsbilljätt, m. 3.